

JAAAR VER SLAG 2011

De Kustwacht in België

De Kustwacht wordt gevormd door 17 overheidsdiensten, 8 Vlaamse en 9 federale, die allen bevoegdheden op zee hebben. Deze diensten zijn ook gekend als 'kustwachtpartners'.

De Kustwacht zorgt voor een vlotte samenwerking tussen de verschillende kustwachtpartners. Hierdoor kan er niet alleen efficiënter gewerkt worden, maar kan er ook bespaard worden.

De Kustwacht bestaat uit een beleidsorgaan, een overlegorgaan en een secretariaat. Het beleidsorgaan, bestaande uit de directeurs en hoofden van administraties, neemt beleidsbeslissingen en adviseert de ministers en regering. Het overlegorgaan bestudeert dossiers en is samengesteld uit experts ter zake: juristen, ingenieurs, operationelen, wetenschappers, ... De gouverneur van West-Vlaanderen is de voorzitter van dit overlegorgaan.

Het secretariaat ondersteunt de werking van zowel beleids- als overlegorgaan en de samenwerking tussen de kustwachtpartners.

Het operationele gedeelte van de Kustwacht bestaat uit het Maritiem Reddings- en Coördinatie Centrum (MRCC) in Oostende en het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) in Zeebrugge. Het MRCC is het eerste aanspreekpunt voor schepen in nood en coördineert reddingsacties. Het MIK kijkt of de wetten op zee nageleefd worden en treedt op bij drugsmokkel, mensensmokkel, illegale visvangst en andere verboden activiteiten. Het MRCC en het MIK vormen samen de kustwachtcentrale.

Visie kustwachtcentrale

Het MRCC maakt samen met het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) deel uit van de kustwachtcentrale. Beide componenten van de kustwachtcentrale dienen op complementaire wijze samen te werken. In 2011 heeft het secretariaat Kustwacht samen met de hoofden van het MIK (Scheepvaartpolitie, Douane, Defensie) en het MRCC een initiële visienota over de kustwachtcentrale voorbereid. Die nota wordt gedragen door de hoofden van het MIK en MRCC en is ook bezorgd aan het beleidsorgaan Kustwacht. Samen met de nota zijn er een aantal initiële denkpistes voorbereid hoe een kustwachtcentrale er zou kunnen uitzien op korte, middellange en lange termijn.

Operationeel plan voor opvang van schepen die bijstand behoeven (art. 20 RL2009/17/EG) en herwerken rampenplan Noordzee tot Noodplan Noordzee

Het operationeel plan voor opvang van schepen die bijstand behoeven is tijdig afgewerkt en via de geijkte kanalen bezorgd aan de Europese commissie.

De federale omzetting van de richtlijn 2009/17/EG is volledig in orde sinds 6 oktober 2011. Volgende wetten werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad:

- de wet van 27 juli 2011 betreffende de bevoegde instantie voor de opvang van schepen die bijstand behoeven.

- de wet van 15 juli 2011 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg.

Op 6 oktober 2011 verscheen het koninklijk besluit betreffende de bevoegde instantie voor de opvang van schepen die bijstand behoeven in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse omzetting is nog niet volledig in orde.

Het secretariaat Kustwacht en de Federale Dienst Openbare Hulpverlening hebben samen met de kustwachtpartners gewerkt aan de herwerking van het Rampenplan Noordzee tot Noodplan Noordzee. De bedoeling is om een ontwerp-plan voor te leggen aan het beleidsorgaan Kustwacht ter goedkeuring op de volgende vergadering van 29 februari 2012.

Afsprakenregeling drenkelingen en referentiepunten

In 2011 is de afsprakenregeling ‘drenkelingen’, waarbij heel wat kustwachtpartners betrokken zijn, verder op punt gesteld. In januari heeft het MRCC samen met het Secretariaat Kustwacht en de Federale Dienst Openbare Hulpverlening van de provincie West-Vlaanderen drie tabletop oefeningen georganiseerd. Aan de hand van de evaluatie van deze oefeningen zullen de betrokken kustwachtpartners de nodige aanpassingen en verbeteringen doorvoeren in de afsprakenregeling ‘drenkelingen’.

Deze oefeningen en andere reddingsoefeningen leerden ook dat er bij verschillende partners betrokken bij zoek- en reddingsacties op zee nood was aan het in kaart brengen van referentiepunten.

Maritieme reddingsdiensten gebruiken namelijk andere coördinaten dan landdiensten om de locatie van een drenkeling door te geven. Om eenduidigheid en zekerheid te hebben dat men over dezelfde plaats spreekt, heeft de scheepvaartpolitie in het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) een digitale tool ontwikkeld die bij het ingeven van een locatie meteen de corresponderende referentiepunten aangeeft. Meer specifiek is per kustgemeente een Excel bestand gemaakt met zoekfunctie en de volgende gegevens: ID-nummer, gemeente, coördinaten via GPS, kilometerpaal in zee, golfbrekernummer, naam van de reddingspost, vaste plaatsnaam, lokale benamingen en tramhalte. De tool is ter beschikking van alle partners die een taak hebben binnen de afsprakenregeling voor het redden van drenkelingen aan de Belgische kust.

Ook het secretariaat Kustwacht, het provinciecommando, de kustburgemeesters, het Communicatie- en Informatiecentrum, de Intercommunale voor Kustreddingsdiensten en het MRCC werkten hieraan mee. De officiële persvoorstelling vond plaats op 27 juni 2011.

Maritieme Ruimtelijke Planning

In 2011 werd een begin gemaakt met de ontwikkeling van een Maritieme Ruimtelijke Planning (MRP) binnen de Belgische zeegebieden. De secretarissen Kustwacht, Ulrike Vanhessche en Pascal Depoorter, zijn aangeduid als experts. Zij volgen zowel Vlaamse als federale initiatieven op en garanderen de betrokkenheid van de diverse kustwachtpartners en kustwachtfora. De vraag tot een betere planning van het gebruik van de ruimte binnen de Belgische zeegebieden komt vanuit Europese hoek (Europese Commissie, OSPAR-verdrag en UNESCO), maar ook van de gebruikers van de ruimte zelf. Er is een overlegstructuur opgezet waarin heel wat kustwachtpartners betrokken zijn. In 2012 zal verder gewerkt worden aan het formuleren van een advies ten aanzien van de bevoegde ministers en staatssecretarissen om uiteindelijk te komen tot het ontwikkelen van een langetermijnvisie.

Noodplannen

Verder heeft het secretariaat Kustwacht in 2011 samen met verschillende kustwachtpartners en andere partners ondersteuning geboden bij het opmaken van een noodplan voor de haven Oostende. De bestaande noodplannen Interconnector en OIP (Olie Interventie Plannen) bleken ook aan herziening toe. De afwerking van het noodplan voor de haven van Oostende en de vernieuwing van de noodplannen Interconnector en OIP zijn voorzien voor 2012.

Windmolenparken

De Raad van State heeft advies uitgebracht op het KB Veiligheidsafstanden. Omdat er binnen de wet geen mogelijkheid voorzien is tot het afbakenen van veiligheidsafstanden in de constructiefase, is het KB aangepast en beperkt het zich tot de exploitatiefase. Het gewijzigde KB zal in 2012 voorgelegd worden aan de bevoegde federale ministers en staatssecretarissen en vervolgens aan de Koning voor ondertekening.

Samen met de betrokken kustwachtpartners en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) is een procedure afgesproken voor het aanvragen van wetenschappelijk onderzoek in de zones rond de windmolenparken.

In 2011 is er verder gewerkt aan een gentlemen's agreement om Vlaanderen te betrekken bij de concessievergunningen voor windmolenexploitanten, maar dit bleek voor de FOD Economie geen aanvaardbare oplossing en werd vervangen door een brief. In 2012 wordt met de werkgroep windmolenparken verder gezocht naar een structurele oplossing.

Bank zonder naam herdoopt tot Lodewijkbank

In het Belgische gedeelte van de Noordzee worden sinds een paar jaar windmolenparken gebouwd in een daarvoor specifiek bestemde zone, met verschillende gekende zandbanken. Denk maar aan de Thorntonbank (C-Power) en de Bligh bank (Belwind). In 2011 raakte bekend dat een derde concessionaris (Northwind) zijn windmolens zal plaatsen op de "Bank zonder naam".

Omdat de federale secretaris Kustwacht het wat vreemd vond om steeds te spreken over de "Bank zonder naam", besliste hij te onderzoeken of er geen andere benaming voor deze zandbank bestond. Zijn zoektocht leidde hem via afdeling Kust en het VLIZ tot een oude zeekaart uit 1890 die in het Sint-Pieters College in Blankenberge hangt. Deze kaart, geschilderd op doek, werd gebruikt om vissers op te leiden. Er zijn heel wat benamingen op te vinden van zandbanken en geulen. De "Bank zonder naam" is er weergegeven als 'Lodewijkbank'.

Ondertussen heeft de Internationale Hydrografische Organisatie al groen licht gegeven voor deze naamsverandering. De Vlaamse Hydrografie heeft de benaming Lodewijkbank ook al opgenomen bij de eerste update van de elektronische kaarten op 25 november 2011. De aanpassing van de papieren zeekaart zal doorgevoerd worden bij de eerstvolgende gedrukte uitgave begin 2012.

PR- activiteiten

Op 29 juni 2011 hebben een 30-tal maritieme journalisten een bezoek gebracht aan het MRCC. Ze kregen daarbij een toelichting van de secretarissen Kustwacht over de samenwerking binnen de structuur Kustwacht.

Ook de tweede pijler van de kustwachtcentrale mocht op belangstelling rekenen en wel nog vanuit het buitenland: de Préfet Maritime van Cherbourg bracht op 23 november een bezoek aan het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) en heeft ook kennisgemaakt met de werking van de Kustwacht en de kustwachtpartners.

Nog meer hoog bezoek in 2011: op 31 augustus bracht Generaal Van Den Put, hoofd van het Militair Huis van de Koning, een bezoek aan beide componenten van de kustwachtcentrale, het MIK in Zeebrugge en het MRCC in Oostende.

Ter ere van hun 60-jarige bestaan was er op 20 mei een opendeur in het Air Traffic Control Centre (ATCC) in Semmersake. Samen met afdeling Scheepvaartbegeleiding deelde de Kustwacht daar een infostand die op heel wat belangstelling kon rekenen.